

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z GEOGRAFII**

**W IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI**

I LICEUM SPORTOWYM

ROK SZKOLNY 2011/2012

Opracowali:

Aleksandra Gmyrek
Grzegorz Rozpendowski

WAŁBRZYCH 2011

Zespół Szkół Nr 4 w Wałbrzychu

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości
- umiejętności
- postawa – aktywność

Sprawdzanie osiągnięć uczniów będzie obejmowało:

- sprawdzanie pisemne;
- sprawdzanie ustne;
- sprawdzanie w sytuacjach praktycznych;
- obserwację ucznia pracującego w grupie;
- kontrolę zeszytów .

Osiągnięcia uczniów są podzielone na trzy poziomy:

1. osiągnięcia podstawowe
2. osiągnięcia rozszerzone
3. osiągnięcia kompletne

Szczegółowe wymagania programowe według poziomów są zawarte w planach wynikowych nauczania geografii.

Osiągnięcia rozszerzone będą oczekiwane tylko od uczniów, którzy mają większość osiągnięć podstawowych. Osiągnięcia kompletne są udziałem tylko tych uczniów, którzy zdobyli już większość osiągnięć podstawowych i rozszerzonych.

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- a) nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się geografii;
- b) nie rozwiązuje najprostszych zadań, nawet przy pomocy innych uczniów lub nauczyciela;
- c) nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązywania zadania;
- d) nieprawidłowo stosuje terminy geograficzne wymienione w osiągnięciach z poziomu podstawowego.

2. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- a) ma część osiągnięć z poziomu podstawowego w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się geografii;
- b) rozwiązuje proste zadania, korzystając z pomocy innych uczniów lub nauczyciela;
- c) zachowuje małą dokładność i staranność, jest ona jednak wystarczająca do poprawnego rozwiązywania zadania;
- d) prawidłowo stosuje niektóre terminy geograficzne wymienione w osiągnięciach z poziomu podstawowego.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- a) ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego;
- b) samodzielnie rozwiązuje proste zadania;
- c) zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadania;

Zespół Szkół Nr 4 w Wałbrzychu

d) prawidłowo stosuje większość terminów geograficznych wymienionych w osiągnięciach z poziomu podstawowego.

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- a) ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego oraz część osiągnięć z poziomu rozszerzonego;
- b) samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności;
- c) zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadania;
- d) wypowiada się pełnymi zdaniami;
- e) prawidłowo stosuje większość terminów geograficznych wymienionych w osiągnięciach z poziomu podstawowego oraz niektóre z poziomu rozszerzonego.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

- a) ma większość osiągnięć z poziomów: podstawowego i rozszerzonego;
- b) samodzielnie rozwiązuje zadania o wysokim poziomie złożoności;
- c) zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań;
- d) wypowiada się pełnymi zdaniami w sposób logiczny i spójny;
- e) bezbłędnie posługuje się nazewnictwem geograficznym;
- f) prawidłowo stosuje terminy geograficzne wymienione w osiągnięciach z poziomów: podstawowego i rozszerzonego.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

- a) ma większość osiągnięć z poziomów: podstawowego i rozszerzonego oraz ma niektóre osiągnięcia z poziomu kompletnego;
- b) samodzielnie rozwiązuje zadania o najwyższym poziomie złożoności;
- c) zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań;
- d) wypowiada się pełnymi zdaniami w sposób logiczny i spójny;
- e) bezbłędnie posługuje się nazewnictwem geograficznym;
- f) prawidłowo stosuje terminy geograficzne wymienione w osiągnięciach z poziomów: podstawowego, rozszerzonego i kompletnego.

PISEMNE SPRAWDZANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Sprawdzanie pisemne odbywać się będzie za pomocą kartkówek (z trzech ostatnich lekcji) nie zapowiadanych przez nauczyciela i dłuższych sprawdzianów, zapowiadanych z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Kartkówki trwające 15–20 minut, dotyczą treści z co najmniej trzech ostatnich lekcji; dłuższe sprawdziany, przewidziane na całą godzinę lekcyjną – obejmują treści z jednego lub kilku działów programu.

Zadaniom bardziej złożonym, wymagającym wykonania większej liczby czynności, a przez to – zajmującym więcej czasu, przypisana jest większa liczba punktów. Przeliczanie punktów na oceny dla kartkówek i sprawdzianów podano w poniższych tabelach:

a) kartkówki:

Odsetek punktów uzyskanych przez ucznia z ogólnej sumy punktów kartkówki	ocena
0 – 39	1
40 – 59	2
60 – 74	3
75 – 89	4
90 – 100	5

Zespół Szkół Nr 4 w Wałbrzychu

b) sprawdziany:

Odsetek punktów uzyskanych przez ucznia z ogólnej sumy punktów sprawdzianu	ocena
0 – 29	1
30 – 49	2
50 – 69	3
70 – 89	4
90 – 95	5
96 – 100	6

Oceny: 3, 4, 5 mogą być zabarwione notą „+”

W razie nieobecności na sprawdzianie z przyczyn losowych uczeń jest zobowiązany pisać go w dodatkowym terminie wyznaczonym w porozumieniu z nauczycielem w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac.

W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności uczeń zobowiązany jest do napisania zaległego sprawdzianu na najbliższej lekcji.

Uczeń ma możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu i pracy klasowej w terminie do dwóch tygodni po podaniu oceny. Poprawa oceny musi odbywać się poza lekcjami.

USTNE SPRAWDZANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Stosownie do jakości odpowiedzi ustnej uczniowi będą przyznawane punkty:

- 0 (odpowiedź negatywna) – jeżeli uczeń nie udzielił prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, nawet przy pomocy innych uczniów lub nauczyciela, nie zachował minimalnej dokładności i staranności, niezbędnej do poprawnego rozwiązania zadania, nieprawidłowo stosował większość terminów i nazw geograficznych, w szczególności tych, które są wymienione w programie wśród osiągnięć z poziomu podstawowego.
- 1 (odpowiedź pozytywna, ale słaba) – jeżeli uczeń udzielił odpowiedzi niepełnej, wymagającej pomocy innych uczniów lub nauczyciela, zachował małą dokładność i staranność podczas rozwiązywania zadania, nieprawidłowo stosował niektóre terminy i nazwy geograficzne, jednak popełnione błędy nie przekreśliły prawidłowego toku rozumowania i możliwości uzyskania poprawnego rozwiązania zadania bądź sformułowania prawidłowego wniosku.
- 2 (odpowiedź pozytywna, bez zastrzeżeń) – jeżeli uczeń wypowiedział się pełnymi zdaniami w sposób logiczny, spójny i wyczerpujący, zachował dokładność i staranność niezbędną do poprawnego rozwiązania zadania, prawidłowo stosował większość terminów i nazw geograficznych, przedstawił prawidłowy tok rozumowania, dochodząc do poprawnego rozwiązania zadania.

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń będzie odpowiadał na co najwyżej dwa lub trzy pytania zadane przez nauczyciela. Pierwsze pytanie będzie zadane z poziomu osiągnięć podstawowych. Zależnie od jakości odpowiedzi ucznia na to pytanie, nauczyciel zada drugie pytanie z tego samego poziomu lub z zakresu osiągnięć rozszerzonych. Jeżeli uczeń nie udzielił prawidłowej odpowiedzi na drugie pytanie z poziomu osiągnięć podstawowych otrzymuje ocenę niedostateczną lub dopuszczającą zależnie od jakości odpowiedzi na pytanie pierwsze. Jeżeli uczeń nie udzielił prawidłowej odpowiedzi na pytanie z poziomu rozszerzonego, przysługuje mu ocena dostateczna, bo wykazał się w pełni osiągnięciami z poziomu podstawowego. Jeżeli odpowiedź na pytanie z poziomu osiągnięć rozszerzonych jest

Zespół Szkół Nr 4 w Wałbrzychu

również prawidłowa, nauczyciel może zadać trzecie pytanie, tym razem z poziomu osiągnięć kompletnych. Tylko prawidłowa odpowiedź na pytanie z tego poziomu uprawnia ucznia do otrzymania oceny celującej. Schemat postępowania zależnie od sytuacji podczas odpowiedzi ustnej zamieszczono w tabeli .

Nr sytuacji	Liczba punktów uzyskanych za odpowiedzi na kolejne pytania z poszczególnych poziomów osiągnięć				ocena
	Pytanie 1 (P)	Pytanie 2 (P)	Pytanie 2 (R)	Pytanie 3 (K)	
1	0	0	-	-	niedostateczna
2	0	1	-	-	dopuszczająca
3	0	2	-	-	dopuszczająca
4	1	0	-	-	dopuszczająca
5	1	1	-	-	dostateczna
6	1	2	-	-	dostateczna
7	2	-	0	-	dostateczna
8	2	-	1	-	dobra
9	2	-	2	-	bardzo dobra
10	2	-	2	0	bardzo dobra
11	2	-	2	1	celująca
12	2	-	2	2	celująca

Poziomy osiągnięć uczniów : P – podstawowy, R – rozszerzony, K – kompletny

SPRAWDZANIE W SYTUACJACH PRAKTYCZNYCH

Poza pisemnym i ustnym sprawdzaniem osiągnięć, nauczyciel będzie polecał do wykonania i kontrolował prace praktyczne uczniów, do których należą:

- a) opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonane samodzielnie przez uczniów
- b) plany podróży, w tym wycieczek turystycznych, odbywanych za pomocą różnych środków lokomocji, sporządzone na podstawie rozkładów jazdy, map samochodowych, planów miast, map i przewodników turystycznych;
- d) krótkie opracowanie dotyczące wybranych wydarzeń na świecie, w Polsce i we własnym regionie, wykonane na podstawie informacji z prasy, radia, telewizji, lub Internetu;
- e) opracowania charakteryzującego wybrany kraj lub region ekonomiczny i polityczny świata, eksponującego jego walory oraz wyróżniające go cechy;
- f) opracowania prezentującego wiedzę o regionie swojego zamieszkania na tle Polski i Europy, w tym o jego walorach przyrodniczych, problemach społecznych i gospodarczych i dziedzictwie kulturowym, a także promujące ten region w kraju i za granicą.

Ocena tych opracowań odbywa się według następujących kryteriów:

- a) poprawność merytoryczna i językowa;
- b) atrakcyjność, barwność i bogactwo języka oraz prezentowanego materiału ilustracyjnego;
- c) zgodność treści z tematem, jej przejrzystość i porządek;
- d) dobór treści i materiału ilustracyjnego;
- e) estetyka i staranność wykonania różnych rozwiązań graficznych;
- f) różnorodność wykorzystanych źródeł informacji, umiejętność powoływania się na literaturę źródłową;
- g) samodzielność wykonania.

Zespół Szkół Nr 4 w Wałbrzychu

OBSERWACJA UCZNIĄ PRACUJĄCEGO W GRUPIE

Aby ocenić współpracę ucznia w grupie, nauczyciel będzie obserwował

- a) w jakim stopniu zachowanie ucznia świadczy o odpowiedzialności za wykonanie zadania powierzonego grupie, czy podejmuje się pełnienia roli ustalonej przez grupę, czy realizuje zadania wynikające z roli prawidłowo i z korzyścią dla grupy;
- b) w jakim stopniu zachowanie ucznia świadczy o odpowiedzialności za funkcjonowanie grupy, czy występuje z inicjatywą pomocy innym uczniom.

KONTROLA I OCENA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego nauczyciel będzie oceniał według kryteriów:

- a) poprawność merytoryczna i językowa wykonanych zadań i notatek;
- b) systematyczność sporządzania notatek, wykonywania zadań, w tym również domowych;
- c) estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych.

Ucznia obowiązuje systematyczna praca:

- a) uczeń może zgłosić nieprzygotowanie przed lekcją: przy dwóch godzinach geografii w tygodniu - 2 razy na semestr; przy jednej godzinie geografii w tygodniu – raz na semestr;
- b) uczeń ma możliwość poprawy oceny semestralnej w formie i terminie ustalonym z nauczycielem;
- c) aktywność ucznia oceniana jest plusem lub minusem na każdej lekcji: 5 plusów równe jest ocenie bardzo dobrej, a 3 minusy ocenie niedostatecznej;
- d) brak zadania domowego jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do zajęć.

Nauczyciele geografii:

Aleksandra Gmyrek
Grzegorz Rozpendowski